

Očinstvo svetoga Josipa

UVODNA MOLITVA

Sveti Josipe, glavaru Svete nazaretske obitelji i čuvaru Crkve Božje! Tebi se kroz stoljeća Crkva u Hrvata utjecala kao svom zaštitniku i tvom je zagovoru preporučivala svoje obitelji i cijeli narod.

Brižni poočime Spasitelja svijeta i prečisti zaručnice Svete Djevice, povjeravamo ti sve obitelji hrvatskoga naroda, da zajedničkom dnevnom molitvom, nedjeljnom euharistijom i poslušnošću volji Božjoj, ispune svoje poslanje i budu blagoslovljene ljubavlju, slogom, mirom i novim životima.

U ovim teškim vremenima, izmoli našem narodu i svim narodima zemlje mir u pravednosti i ljubavi. Zagovaraj nas pred Presvetim Trojstvom da ostanemo vjerni Isusu Kristu i Katoličkoj Crkvi, prolazeći zemljom čineći dobro. Amen.

(Molitva svetom Josipu za hrvatski narod kardinala Franje Kuharića)

MOTIVACIJA

Na temelju prethodno pogledanog igranog filma *Bliski Isusu: Sveti Josip iz Nazareta*, razmisli o sljedećim pitanjima:

RAZMISLI

- Koje karakteristike svetog Josipa prepoznajem u filmu?
- Kako ja zamišljam svetog Josipa? Doživljavam li ga kao zaštitnika svojega očinstva i svoje obitelji? Gledam li u njemu primjer za nasljedovanje?
- Uspijevam li lik svetog Josipa i drugih svetaca približiti svojoj djeci? Kako to činim?

Što kaže Sveto pismo?

A rođenje Isusa Krista zbilo se ovako. Njegova majka Marija, zaručena s Josipom, prije nego se sastadoše, nađe se trudna po Duhu Svetom. A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvrnuti sramoti, nego naumi da je potajice napusti. Dok je on to snovao, gle, anđeo mu se Gospodnji ukaza u snu i reče: »Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih.« Sve se to dogodilo da se ispuni što Gospodin reče po proroku: Evo, Djevica će začeti i roditi sina i nadjenut će mu se ime Emanuel – što znači: S nama Bog! Kad se Josip probudi oda sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnji: uze k sebi svoju ženu. I ne upozna je dok ne rodi sina. I nadjenu mu ime Isus. (Mt 1,18-25)

Zna se da u evanđeljima nije zapisana ni jedna jedina riječ svetog Josipa, no u prvom poglavlju Evanđelja po Mateju dane su Josipu dvije karakteristike: muž i pravedan.

PRAVEDAN: Josipova pravednost očituje se u tome što je prihvatio trudnu Mariju iako mu nije bilo razumljivo otkud ta trudnoća. Što je sve prolazilo kroz Josipove misli možemo samo nagađati. No činjenica jest da sveti Josip nije osudio Mariju, na što je po ondašnjem zakonu imao pravo, jer je postala trudna a on nije bio s njom. Pravednost koju prepoznajemo kod Josipa nadilazi naše poimanje pravednosti. Često se događa u našem životu da nama dostupne i vidljive činjenici ne odražavaju pravu i svu istinu. Josip ne razumije što se događa, pa stoga ne uzima »stvar u svoje ruke«, niti sudi, a još manje osuđuje, nego naumi maknuti se. U takvom mu trenutku prilazi Bog i objavljuje mu potpunu istinu o Marijinoj trudnoći.

Dobra je to pouka svima nama, a osobito bračnim parovima, koji se često nalaze u nerazumijevanju jer prosuđuju na temelju netočnih ili polovičnih informacija. Neka im Gospodin podari Josipovu mudrost i po Duhu Svetomu uputi u punu istinu.

MUŽ: Činjenica je da je muškarac po svojoj fizičkoj konstituciji u prosjeku snažniji od žene. Polazeći od te činjenice prepoznajemo u Josipu muževnu snagu kojom, ne štedeći se, podmeće leđa u brizi za Mariju i Isusa. Osim redovitih obiteljskih obveza, sveti je Josip muževnom snagom štitio Isusa i Mariju od pogibelji i različitih prijetnji ispunivši tako svoje poslanje. Zato ga se s pravom naziva čuvarom Otkupiteljevim. Neka muževnost svetog Josipa bude nadahnuće i današnjim muževima u Hrvatskoj kako bi bili istinski oslonac svojoj obitelji, i ispunivši svoje poslanje pridružili mu se u nebu.

Što kaže Crkva?

- *Kao što se zaključuje iz samih evanđeoskih mjesta, pravni temelj Josipova očinstva nalazi se u njegovoj ženidbi s Marijom. Bog je izabrao Josipa Mariji za muža da Isusu osigura očinsku zaštitu. Odatle slijedi da Josipovo očinstvo – odnos koji ga smješta najbliže Kristu, a što je cilj svakog pozvanja i predodređenja (usp. Rim 8,29-39) – prolazi kroz ženidbu s Marijom, to jest kroz obitelj. (Redemptoris custos, 7)*
- *Budući da Josipova »očinska« ljubav nije mogla ne djelovati na Isusovu »sinovsku« ljubav i obratno, Isusova »sinovska« ljubav nije mogla ne utjecati na Josipovu »očinsku« ljubav, zašto se ne bi smjelo ući u najskrivenije dubine toga posve jedinstvena odnosa? (Redemptoris custos, 27)*

- U propovijedi na inauguralnoj misi, na svetkovinu svetog Josipa 19. ožujka 2013. godine u Vatikanu, papa Franjo je iznio odlike i ponašanja sv. Josipa pomno birajući riječi i izraze poput: diskretno, ponizno, u tišini, sa stalnom prisutnošću i potpunom vjernošću, okrenut Bogu, otvoren Njegovim znakovima, spremno prihvaća i provodi Njegov naum, zna slušati Boga, prepušta se Njegovoj volji, osjetljiv na osobe koje su mu povjerene, zna s realizmom čitati događaje, pažljiv je prema onima oko njega, zna donijeti mudre odluke, na Božji poziv odgovara raspoloživošću i spremnošću, snažan i hrabar, radnik, u duši ima velike nježnosti.

Što kaže znanost?

Znanost o svetom Josipu ne kaže ništa, a čak ni teološka znanost ne obiluje spisima o njemu za razliku od Blažene Djevice Marije koju potanko obrađuje mariologija. Lik svetog Josipa zasigurno zaslužuje dodatno teološko promišljanje. Uz to, ako bi se provela odgovarajuća studija, znanost bi mogla reći nešto o očinstvu onih očeva koji se stavljaju pod njegovu zaštitu i nasljeđuju njegov primjer.

Što kažu žene/majke?

Kao odgovor na pitanje: *Što za mene znači i kako se osjećam kada moj suprug u življenju svoga očinstva nasljeđuje primjer svetog Josipa?*, žene/majke kažu:

- »Sveti Josip je pravi uzor očinstva, ideal skrbi i zauzetosti za svoju obitelj. Kada moj suprug u življenju svojega očinstva nasljeđuje primjer svetog Josipa, tj. kada je on naš oslonac, branitelj, zaštitnik, skrbnik i dobar odgajatelj, osjećam se zaštićeno i spokojno.«
- »Moj suprug je od rođenja naše djece bio zauzet i brižan otac, i to mi je beskrajno puno značilo. No kako smo rasli u vjeri i gledali uzvišene primjere, rasla je i moja radost i sreća što traži način i put da bude još primjereniji i bolji primjer našoj djeci. Nasljeđujući sv. Josipa i njegovu brižnost, i moj se muž brine i za duše i tijela naše djece.«
- »Osjećam se povezano i sretno što se moj suprug trudi nasljedovati primjer sv. Josipa u tišini svojega srca (bez glasnih protesta), u prihvaćanju djece onakvima kakva jesu, u voljenju drugih kad možda i 'ne zaslužuju', u povezanosti sa mnom u obitelji živeći vrijednosti sakramentalnog para. Moj muž je inače veliki štovalac sv. Josipa za koga misli da je neopravdano zanemaren u Svetoj obitelji. On čak pozdravlja: *Hvaljen Isus, Marija i Josip!*«

RASPRAVA

Počevši od biblijskog teksta i razmatranja, te uzimajući u obzir ono što kažu Crkva i žene/majke, s drugim sudionicima raspravi na koji se način može nasljedovati primjer svetog Josipa u današnjem svijetu. Uvažavajući voditelja i druge sudionike, ako želiš, podijeli svoje misli i osjećaje kao i svoje komentare, stavove, saznanja i iskustva koja su ti se javila uz temu i sadržaj kateheze.

POTICAJI

Napiši na što te je potaknuo sadržaj ove kateheze i s time povezana rasprava u kontekstu:

1. vlastita duhovna rasta

---

2. onoga što možeš učiniti u svojoj obitelji kao »kućnoj crkvi«

---

3. onoga što možeš učiniti izvan svoje obitelji, u Crkvi i društvu.

ZAKLJUČNA MOLITVA

Pridruži se moljenju ili pjevanju pjesme *Josipe, o oče sveti* (PGPN br. 631)

*Josipe, o oče sveti,
čuvaj kuću i posveti.
Sva obitelj da se složi,
ljubav sveta da se množi.*

*Neka u njoj uvijek cvjeta
nazaretska ljubav prava.
Ti je čuvaj od zla svijeta,
nek' je u njoj tebi slava!*

*Daj upali srca naša,
ljubavlju božanskog Krista,
da nam uvijek bude duša
Josipe k'o tvoja čista.*

*Josipe, o oče sveti,
sve nas redom daj posveti,
svako srce nek' ti kliče,
Josipe, o zaštitniče.*